

NIEUWSBRIEF

KENNISCENTRUM ONDERNEMERSCHAP

juli 2010

ONDERZOEK

ONDERNEMERSCHAP IS DE MOTOR VAN DE ECONOMIE

Op donderdag 27 mei installeerde het College van Bestuur van de Hanzehogeschool Groningen haar nieuwe lector Kennisintensief Ondernemerschap, Frans Donders. Zijn boodschap: ondernemerschap is de motor van de economie. Zonder ondernemers die met passie en gedrevenheid hun idee of droom willen realiseren, zou de wereld er anders uitzien.

In een boeiende rede pleitte Frans Donders voor het creëren van waarde door starters en ondernemers in de ‘nieuwe’ economie. Maar behoud van opgebouwde waarde in de ‘oude’ economie acht hij minstens zo noodzakelijk. Frans Donders: “De onlangs gepubliceerde meerjarenvisie van MKB, VNO en LTO geeft het helder aan: groei en bloei van ondernemerschap is het kloppend hart van de economie. Een eerste voorwaarde voor een succesvol economisch Nederland is een stimulerend klimaat voor ondernemerschap.”

Als we starters stimuleren, stimuleren we dan ook de economie?

“In ‘Entrepreneurship Update’ van het Amsterdam Center of Entrepreneurship, beschrijven onderzoekers dat nieuwe bedrijven direct en indirect stimulerend werken. Starters zorgen direct voor nieuwe werkgelegenheid. Indirect zorgen ze ook voor meer marktcompetitie. Dat leidt ertoe dat alle marktpartijen prestaties willen optimaliseren. Uiteindelijk blijven de meest efficiënte en innovatieve over en ontstaat een overall positief effect.”

Hoe versterken we waardecreatie in de oude en de nieuwe economie?

“Het is van essentieel belang dat we met elkaar in staat zijn om de waarde van de

oude economie te behouden door sterke bedrijven die in de etalage staan, te koppelen aan goede jonge en innovatieve ondernemers. Anderzijds zullen we in staat moeten zijn om minder vluchtigheid en meer innovatiekracht en duurzaamheid in de nieuwe economie te brengen via goed opgeleide ondernemers en sterke ondernemingen.”

Hoe versterkt de Hanzehogeschool Groningen ondernemerschap?

“De Hanzehogeschool Groningen had al een sterke uitgangspositie als een van de eerste hogescholen met een lectoraat op

ondernemerschap. Die positie is verder versterkt. Momenteel beschikt de hogeschool in de volle breedte over majors, minors, specialisaties, keuzeonderdelen, student companies en bijzondere onderdelen als incubatorfaciliteiten, een ondernemerscompetitie en onderzoek. Het is mijn missie om een intensieve bijdrage te leveren aan de groei hiervan.”

Meer informatie of contact met het lectoraat

Frans Donders
Lector Kennisintensief Ondernemerschap
f.m.a.a.donders@pl.hanze.nl

KCO: HET NIEUWE INTERNATIONALE ONDERNEMEN!

Het Kenniscentrum Ondernemerschap (KCO) richt zich in haar onderzoek op internationaal, nieuw en anders ondernemen. Daarbij zijn de ontwikkelingen in de social media en interculturele competenties van wezenlijk belang. In deze nieuwsbrief willen wij u informeren over het eindseminar van het project The World is Flat, waar de vermaarde Amerikaanse goeroe Milton Bennett ons een aantal interessante lessen leerde over het inzetten van interculturele vaardigheden in het MKB.

Verder vertelt onze nieuwe lector 'Regisseren van Ondernemende Netwerken' Frank Willems over de ontwikkeling van ondernemend samenwerken met behulp van crowd sourcing en social media. Daarvoor zijn in de toekomst regisseurs nodig. Een specialisatie voor netwerkregisseurs is in de maak.

Tot slot vertelt startend ondernemer Marijke van der Tuin hoe zij haar studie in de Business Class Ondernemerschap combineert met het starten van haar eigen onderneming.

Kortom: het KCO blijft zich inzetten voor Onderzoek, Onderwijs en Ondersteuning op het terrein van (startend) ondernemerschap en u bent daarbij voor ons een belangrijke partner!

Elly Landman

Programmamanager Kenniscentrum Ondernemerschap

Paul Ganzeboom

Leading dean Kenniscentrum Ondernemerschap

ONDERZOEK

THE WORLD IS FLAT: VERKEN JE GRENZEN

Op donderdag 3 juni vond de afsluiting van het project The World is Flat plaats op de Hanzehogeschool Groningen. Maar liefst 70 leden van de exportclubs Groningen, Friesland en Drenthe en ruim 40 hogeschoolmedewerkers woonden het seminar 'Verken je Grenzen - een intercultureel avontuur' bij. Belangrijkste gastspreker was Milton Bennett die een betoog hield over het strategisch belang van interculturele competenties voor het MKB.

Milton Bennett verschafte de deelnemers heldere inzichten over de essentie van interculturele competenties. Een opvallend uitgangspunt was dat mensen met veel internationale ervaring niet per se ook intercultureel competent zijn. Intercultureel competent zijn, houdt in het kunnen herkennen van juist die culturele verschillen die een probleem vormen in de communicatie en daarop adequaat weten te reageren. Met de lezing van dr. Bennett in het achterhoofd, volgde een boeiende interactieve stamsessie. De deel-

nemers kregen door middel van stellingen zicht op waar het bij interculturele competenties om gaat. Tevens bleek een sterke behoefte (73%!) voor het testen en trainen van interculturele vaardigheden bij het MKB.

Tot slot hield Reinhard Wolff, auteur van het boek 'Lass mal sitzen', een luchtig betoog. Hij toonde op ludieke wijze de - veelal hilarische - misverstanden in communicatie tussen Nederlanders en Duitsers.

Het project The World is Flat onderzocht, onder leiding van lector International Communication & Media Jeanine Deen, gedurende twee jaar problemen en lacunes op het gebied van culturele verschillen en internationale communicatie. Op basis van de uitkomsten ontwikkelden onderzoeksdocusenten van The World is Flat een trainingsprogramma om het noordelijke midden- en kleinbedrijf vaardigheden te leren, die in ieder land en in elke cultuur kunnen worden toegepast. Denk hierbij aan netwerken, hoe om te

gaan met internationale contacten, hoe te dealen met internationale conflicten en functiespecifieke trainingen. Concreet resultaat is dat er nu 88 medewerkers van in totaal 10 noordelijke MKB-bedrijven getraind zijn in deze vaardigheden. De resultaten van het project zijn te vinden in het boekje 'The World is Flat: Interculturele Competenties voor het MKB in Noord-Nederland'. Het boekje is verkrijgbaar via: kenniscentrumondernemerschap@org.hanze.nl

Foto: Zero Fotografie

Dr. Milton Bennett

NEDERLANDSE DJ'S IN POLEN

ONDERWIJS

Marijke van der Tuin volgt sinds februari de Business Class Ondernemerschap. Ze combineert de minor met haar afstudeerproject: een haalbaarheidsonderzoek en marketingplan voor haar eigen bedrijf dat bemiddelt tussen DJ's en het Poolse clubcircuit.

“In het tweede en derde jaar van mijn studie heb ik ervoor gekozen om fulltime te werken als accountmanager bij de webcommunity Studenten.net. Mijn studie liep daardoor vertraging op, maar spijt heb ik niet, want mijn werkervaring heeft mij enorm geholpen.” Aan het woord is Marijke van der Tuin, student International Business & Languages.

Business Class Ondernemerschap

“Na een aantal jaren besloot ik dat ik niet langer in dienst van een bedrijf wilde werken. In de eindfase van mijn studie zocht ik naar een mogelijkheid om mijn eigen ideeën te verwezenlijken in een afstudeerproject. Dat werd de Business Class Ondernemerschap. In goed overleg met mijn opleiding, kon ik mij gaan richten op een onderzoek naar de haalbaarheid van een internationaal eigen bedrijf. Mijn keuze is gevallen op een bedrijf dat intermediair is voor Nederlandse DJ's die in Polen willen draaien. Ik had aan mijn tijd bij Studenten.net contacten met DJ's overgehouden en mijn vriend is Pools, dus dat leek

een goede combinatie. En, niet onbelangrijk, dancefestivals zijn in opkomst in Polen.”

Laag belastingtarief

“De Business Class Ondernemerschap is voor mij ideaal! Studenten denken soms al heel veel te kunnen. Maar ik heb gemerkt dat het goed is om gedegen onderzoek te doen. Ik breng nu alle relevante aspecten van mijn bedrijf in kaart: de financiën, de concurrentie, etc. Ik ontdekte bijvoorbeeld dat Polen een hoog belastingtarief betalen als zij via een Poolse organisatie internationale DJ's willen inhuren. Als ze inhuren via mijn bedrijf Orange Windmill Group, is het belastingtarief 14% lager.”

Hoog niveau

De eindconclusie? “De minor biedt een goede fundering voor je eigen bedrijf, want het niveau is hoog. En dankzij de zeer diverse samenstelling van de klas, kun je ook eens heel goed netwerken.”

Marijke van der Tuin: “Ik zit vol met ideeën voor mijn bedrijf.”

INTELLIGENTE MONITORING

VAN LICHT VERSTANDELIJK GEHANDICAPTEN

ONDERZOEK

Hoe kun je als woonzorginstelling de zelfredzaamheid van licht verstandelijk gehandicapten bevorderen? En tegelijkertijd in de verzorging steeds proactiever handelen? Dat is kort samengevat de opdracht waar het project Intelligente Monitoring Licht Verstandelijk Gehandicapten een antwoord op wil geven.

Op het eerste gezicht niet een eenvoudige opgave. Complexer wordt het omdat ook rekening gehouden moet worden met factoren die nu al van invloed zijn op de zorg in het algemeen. De uitstroom van personeel, de voelbare druk om efficiënter te werken en de maatschappelijke behoefte aan zorg op maat zijn er daar een paar van. Toch hebben de projectpartners NOVO, AVICS en het Kenniscentrum Ondernemerschap de ambitie een oplossing te bieden.

Slimme ICT-toepassingen

De aanpak bestaat uit het ontwikkelen van een intelligent monitoring systeem dat woonzorginstellingen helpt om het gedrag van hun bewoners - door middel van slimme ICT-toepassingen - bij te

sturen. Belangrijk onderdeel zijn de sensoren in het huis van de cliënt. Hiermee kan bijvoorbeeld gedetecteerd worden of een bewoner op de afgesproken tijd in bed ligt. Zo niet, dan krijgt de bewuste bewoner via actoren het signaal dat het tijd is om naar bed te gaan. Wanneer zo'n signaal niet werkt, kan een signaleringsmodule de verzorgers waarschuwen dat een interventie nodig is. Het systeem bepaalt autonoom welke interventies gewenst zijn en voert deze uit. Het systeem kent hiervoor per cliënt de specifieke zorgafspraken. De actie vanuit het systeem wordt eventueel aangevuld met menselijke interventie. De rapportagetool geeft achteraf de nodige feedback aan de orthopedagoog over de effectiviteit van de interventies.

Onderscheidende punten voor dit project zijn de gebruikersacceptatie door de orthopedagoog (kan hij werken met het IT-systeem) en een sluitende business case voor alle partijen. Dit moet leiden tot systemen die ook na de pilotfase in gebruik blijven.

Binnen het project worden drie scenario's uitgewerkt: De temperatuurregeling, het dag- en nachtritme en het volgen van bewoners van en naar het werk. Behalve voor licht verstandelijk gehandicapten zou het systeem ook toegepast kunnen worden ten behoeve van andere doelgroepen

Meer over het project

Hugo Velthuisen
Lector New Business & ICT
h.velthuisen@pl.hanze.nl

Frank Willems: mensen verbinden door middel van crowd sourcing en social media.

ONDERWIJS

OP WEG NAAR ORGANISATIE 2.0

“Je ziet steeds meer dat ICT-organisaties gaan samenwerken. Ze willen bedrijven om zich heen verzamelen met wie ze kennis kunnen delen, of professionals bijeenbrengen om hun expertise naar een hoger niveau te tillen. Maar hoe doe je dit effectief en efficiënt?”

Frank Willems houdt zich als nieuwste lector van het Kenniscentrum Ondernemerschap bezig met het onderwerp ‘regisseren van ondernemende netwerken’. Frank: “Traditionele manieren van samenwerken, gericht op beheersing en functioneel samenwerken, worden steeds meer vervangen door vormen waarbij het accent ligt op ondernemend samenwerken. Ofwel: de traditionele klant-leverancierrelatie wordt losgelaten en ontwikkelt zich naar een situatie waarbij professionals met elkaar verbonden worden. De samenwerking heeft ontdekking en ontwikkeling tot doel, bijvoorbeeld van nieuwe producten of technologieën.”

Specialisatie voor netwerkregisseurs

Deze ontwikkeling vergt een andere dynamiek in de organisatie, waar het accent komt te liggen op ontdekken en het verbinden van mensen, bijvoorbeeld

door middel van crowd sourcing en via social media. Er ontstaat als het ware een ‘Organisatie 2.0’. Het aansturen daarvan vereist een regisseur met vaardigheden op het gebied van verandermanagement, persoonlijk leiderschap en groepsleiderschap om communities te kunnen aansturen. “In de huidige bedrijfskundige opleidingen is hier nog te weinig aandacht voor. Daarom is mijn doel als lid van de stuurgroep van het Hanzehogeschool-brede masterproject, om een specialisatie binnen de master te ontwikkelen die netwerkregisseurs opleidt. Ik houd mij al tien jaar met dit onderwerp bezig en heb hoge verwachtingen”, aldus Frank.

Informatie over het lectoraat

Frank Willems
Lector Regisseren van Ondernemende Netwerken
f.c.b.m.willems@pl.hanze.nl

Agenda

15 en 16 september

Ondernemerscongres Noord-Nederland
Regionaal event voor bevoegen ondernemers in het midden- en kleinbedrijf
www.ondernemerscongres.nl

23 september

The Lounge
Netwerkbijeenkomst voor student- en alumniondernemers
www.cube050.nl

30 september

Groninger Ondernemingsprijs 2010
Verkiezing van de Groninger onderneming van het jaar
www.ondernemingsprijs.nl

6 november

Startersdag
De Kamer van Koophandel beantwoordt vragen van startende ondernemers
www.kvk.nl/startersdag

24 november

Installatie Frank Willems als lector
Regisseren van Ondernemende Netwerken
www.hanze.nl/kco

Frank Willems

is werkzaam als partner bij Twynstra Gudde Adviseurs en Managers te Amersfoort. Hij is specialist op het gebied van het inrichten van ICT-organisaties en het voeren van de regie tussen de vraag van de opdrachtgevers en het aanbod van de leveranciers. Frank Willems geeft sinds 2008 gastcolleges op de Hanzehogeschool Groningen en is sinds 1 januari 2010 lector ‘Regisseren van ondernemende netwerken’. Zijn onderzoek is onderdeel van het lectoraat New Business & ICT. Frank Willems wordt op 24 november 2010 officieel als lector geïnstalleerd.